

Spaste svůj život dobrými činy

→ *Promluva Satja Sáí Báby ze 7. března 2008* ←

*Člověk se rodí z karmy, žije a umírá v karmě.
Karma je vskutku Bůh.
Karma je zodpovědná za lidské štěstí i zármutek.*

(báseň v telugu)

Karma je opravdu životem člověka. Jakékoliv činy člověk od rána do večera koná, měl by nejdříve porozumět, a pak konat. Toto je jeho prvotní povinností. Povaha činu, který konáte, určuje typ výsledku, jež obdržíte. Koná-li člověk dobré skutky, získá dobré výsledky. Na druhou stranu, pokud koná činy se zlými záměry, výsledky jsou předurčeny k tomu být špatné.

Netopýři létají po nebi stejně jako ostatní ptáci, kteří se usazují na větvích stromů, aby si odpočinuli. Nicméně na rozdíl od ostatních ptáků visí netopýři z větví nohama vzhůru a hlavou dolů. Přivázal je někdo takovýmto způsobem? Nebo jim někdo dal násilím hlavy dolů? Ne. Je to následek jejich *karmy*. Stejně tak když člověk chová zlé myšlenky a koná špatné činy, musí obdržet špatné následky. Pokud nicméně koná dobré skutky, získá dobré výsledky v souladu s povahou svých činů. Když se podíváme na netopýry, vypadají jako ostatní ptáci, kteří volně létají, ale na rozdíl od nich mají jiný osud.

Nemůžeme uniknout následkům svých činů. My ale konáme špatné činy a očekáváme dobré výsledky. Není nikdo, kdo by toužil po špatných následcích po vykonání dobrých činů. Nicméně každý čin má následek v souladu se svojí podstatou. Když napíšete správné odpovědi na otázky, které vám položí učitel při zkoušce, získáte dobré známky. Když ale uděláte chyby, vaše známky to zhorší. Stejně tak by měl ten, kdo se narodil jako lidská bytost, konat poté, co se dotázal, co je dobré a co špatné. Konání dobrých skutků je prvotní povinností člověka. Konání špatných činů je znakem zvířete. Měli byste si stále připomínat, že jste lidskou bytostí, a konat pouze ty činy, které jí přísluší.

Dříve než cokoliv učiníte, měli byste se sami sebe zeptat: „Chovám se jako lidská bytost nebo jako zvíře?“ Měli bychom jednat až poté, co činy náležitě prozkoumáme. Lidská bytost by měla konat činy, jež jsou pro ni vhodné. Pokud jednáte v rozporu s lidskou přirozeností, i váš soused vás bude plísnit slovy: „Ačkoliv jsi se narodil jako lidská bytost, chováš se jako zvíře.“ Tímto způsobem bude člověk potrestán svými bližními, pokud se bude chovat jako zvíře.

Proto by se měl chovat jako pravá lidská bytost. Je hanbou lidství, že ačkoliv se člověk narodil jako lidská bytost, chová se jako zvíře. Člověk se musí chovat způsobem, který je pro vhodný pro lidskou bytost. Výsledky dobrých činů budou dobré a výsledky špatných činů budou špatné. Bůh vás nemusí trestat za vaše špatné činy. Vaše vlastní špatné činy vás potrestají. Není možné získat dobré výsledky ze špatných činů a naopak.

Měli bychom porozumět pravdě, že jsme zrozeni jako lidské bytosti jen proto, abychom konali dobré skutky. Slovo *mánava* (člověk) se skládá ze tří slabik – Má, na, va. *Má* znamená nevědomost, *na* znamená bez, *va* znamená chování. Lidská bytost je ta, která se chová bez nevědomosti. Ten, kdo se zrodil jako lidská bytost, se tak musí chovat a mluvit sladce a jemně. Mezi ptáky je také mnoho druhů. Někteří z nich zpívají sladce a dávají všem radost. Jiní ale, jako třeba vrána, jsou lidmi neoblíbeni a odháněni vždy, když začnou krákat. Člověk rád poslouchá zpěv kukačky jakkoli dlouho. Podobně je způsob zacházení, který dostáváme od druhých, v souladu s naší řečí a chováním.

Narodili jsme se, abychom dělali jen dobré činy. Lidská bytost by měla vždy pomáhat svým bližním. Vždy pomáhejte, nikdy nezraňujte. Neměli bychom nikoho zraňovat. Někdy druhým ubližujeme vědomě. To je velká chyba. Člověk dostal od Boha mysl, intelekt a *čittu* (vědomí), aby je používal správným způsobem. Proto védánta tvrdí: *mana éva manušjánám káranam bandhamókšajóh* (mysl je příčinou spoutání i osvobození člověka). Mysl, již dal člověku Bůh, by měla být uvedena na správnou cestu. Kritizování druhých, jejich zesměšňování či zraňování není povahou lidské bytosti. Člověk by měl být bez veškerého zla. Když dokonce i zvířata dělají tak velkou službu člověku, není ničím významným, pomáhá-li svým bližním také on. Jestliže jsme se narodili jako lidské bytosti, měli bychom milovat své bližní jako bratry a sestry. To je známkou skutečné lidské bytosti.

Ze všeho nejdříve by se člověk měl řídit božími příkazy. Stejný božský princip je přítomen ve všech lidských bytostech. *Daivam mánuša rúpéna* (Bůh je v podobě lidské bytosti). Člověk by měl bezvýhradně následovat nařízení Boha, který se vtěluje jako lidská bytost. Měli byste naslouchat příkazům Boha a ne svých přátel, ač vám mohou být velmi blízcí. Narodili jsme se jako lidské bytosti a

také tak vypadáme. Musíme se tedy jako lidské bytosti chovat. Nikdy nikoho nezraňte svými myšlenkami, slovy nebo činy. Chovejte se jako lidská bytost a podporujte své lidství.

Ať náležíte k jakékoli kastě nebo kultuře, měli byste si v souladu s ní osvojit laskavost. Jelikož jste se zrodili mezi lidské bytosti a žijete mezi nimi, měli byste následovat lidství. Pouze tehdy se váš život, coby život lidské bytosti, stane užitečným. Když zapomínáte na své lidství, je zbytečné provádět jakkoli velké množství *džapy, tapy, jógy a jadžní* (recitace, pokání, duchovnosti a obětování). Ať budete provádět jakoukoli duchovní praxi, lidskou bytostí můžete být nazváni, jedině když udržujete své lidství.

Měli byste dělat jen takové činy, které těší Boha. Jen tehdy se život lidské bytosti stane smysluplným. *Džantúnám nara džanma durlabham* (ze všech živých bytostí je lidské zrození tím nejvzácnějším). Neměli byste takovým vzácným a výjimečným lidským zrozením plýtvat. Svě lidství zcela ztratíte, budete-li si libovat v klamu, bezpráví a nespravedlnosti. Měli byste tedy mít dobré myšlenky, dobrou mluvu a dobré vidění. Vizte dobré, dělejte dobré, buďte dobří. To je vnitřní význam lidského života. Jsou lidé, kteří se zdají být dobří a usměvaví, ale jejich nazírání je přitom plné špatných záměrů. To není dobré. *Manasjékam vačasjékam, karmanjékam mahátmanám; manasjanjat vačasjanjat, karmanjanjat durátmanám* (ti, jejichž myšlenky, slova a činy jsou v dokonalém souladu, jsou vznešení; ti, kdo jejich soulad postrádají, jsou zkažení).

Člověk by měl žít v jednotě myšlenek, slov a činů. Pokud budete mít jednotu, dosáhnete čistoty a ta vás povede k božství. Proto by měl člověk mít čistotu, aby dosáhl božství. Není dobré říkat jednu věc a dělat něco jiného. To není vůbec žádná jednotu. Jak můžete mít čistotu, když postrádáte jednotu? Proto chcete-li mít čistotu, musíte mít jednotu. Když vás dejme tomu někdo kritizuje, měli byste si myslet, že i to je pro vaše dobro. Ať ostatní dělají cokoli, myslete si, že je to vše pro vaše vlastní dobro. Vykonavejte všechny činy s cílem spasit svůj život. Měli byste dohlédnout na to, že neztrácíte své lidství. Můžete ztratit jakýkoli majetek, ale neztrácejte jmění lidskosti. Žijte život vždy šťastně a s úsměvem. Nadbytečné výbuchy smíchu však také nejsou dobré.

Měli byste všechny činy provádět s dobrými úmysly. Budete-li konat dobré činy, vaše myšlenky budou také dobré. Až bude vaše mysl naplněna dobrými myšlenkami, všechny vaše špatné myšlenky zmizí. Proto byste měli vždy rozvíjet jen dobré myšlenky. To povede k dobrému zdraví. Měli bychom všechny milovat. Milujte všechny, služte všem. Když se budete držet těchto principů, budete mít vždy pevné zdraví. Pro člověka je nezbytné, aby byl zdravý. Zdraví se neomezuje jen na fyzické tělo, zahrnuje také duševní vyrovnanost.

Nikdy nejezte nevhodné jídlo. Jezte jen takové jídlo, které je dobré, svaté a jež bylo posvěceno nabídnutím Bohu. Nenabízejte Bohu nevhodné jídlo. Obětujte mu pouze svaté a čisté (*sattvické*) jídlo na čistém nádobí. Dostáváte výsledek v souladu s obětováním, jež činíte. Jaké jsou námi konané činy, takový je výsledek, který dostáváme. Není možné získat dobré výsledky špatnými činy. Proto bychom měli dělat dobré činy a zažívat dobré výsledky. Jen tehdy můžeme mít dobré zdraví. Budeme-li jíst dobré jídlo, budeme mít dobré myšlenky. Dnes ale lidé říkají jednu věc a dělají jinou.

Jednou přišel jistý *sannjásin* do domu žebrať o jídlo. Paní domu mu řekla: „Můj milý synu, běž do řeky a vykoupej se. Já ti zatím připravím jídlo.“ Ten *sannjásin* byl ztělesněním lenosti. Řekl: „Matko, pro *sannjásiny* jako jsem já platí *Góvindéti sadá snánam* (opakování Góvindova jména je jako koupel).“ Na to mu inteligentní žena odpověděla: „*Góvindéti sadá bhódžanam*“ (opakování Góvindova jména je jako se najíst). Můžeš tedy jít.“ Nemá smysl říkat *Góvindéti sadá snánam*, abychom ospravedlnili svou lenost a nemyli se. Když říkáte, že je recitace Góvindova jména jako se umýt, měli byste také přijmout, že se rovná jedení. Měli bychom ve svém životě zachovávat slušnost.

Někdy vás mohou napadnout špatné myšlenky. Měli byste je okamžitě změnit na dobré. K tomu je nezbytná dobrá společnost. Řekněte mi, jaká je vaše společnost, já vám řeknu, jací jste. Když se přidáte k dobré společnosti, stanete se dobrými. Když jste naopak ve špatné společnosti, budete špatní. Mějte proto vždy dobrou společnost. Jak vás může někdo uznávat jako dobrého člověka, když holdujete kouření, pití a požívání masa? Chcete-li být dobří, vykonávejte pouze dobré činy. Ať bude čin, který konáte, jakéhokoli druhu, získáte odpovídající výsledek.

Lidský život je nejsvatější. Je získán jako výsledek zásluh získaných v mnoha předchozích zrozeních. Shromáždily se zde tisíce lidí. Proč? Pouze kvůli Bohu. Mnoho lidí se schází také v prodejnách s alkoholem a na podobných místech. Tam ale nemůžete mít dobré myšlenky. Proto bychom vždy měli mít dobrou společnost. Měli bychom se přidat k dobré společnosti a rozvíjet dobré pocity.

Nepěstujte žárlivost, hněv a ego. Ne jenom to. Měli byste být vděční za všechno dobré, co vám druzí učinili. Vděčnost je velice důležitá. Ten, kdo má smysl pro vděčnost, sklídí dobré výsledky, ať bude kdekoli. Jsou lidé, kteří zradí dokonce i ty, kteří jim udělali dobré. To není správné. Měli bychom být vděční i za malé dobro, jež pro nás bylo vykonáno. Váš život bude pouhým plýtváním, pokud budete postrádat vděčnost.

Rozvíjejte dobré vlastnosti. Ať půjdete kamkoliv, měli byste se řídit dobrými pocity a každému sloužit. I když potkáte svého nepřítele, měli byste mu nabídnout své pozdravení. Pak vám stejným způsobem odpoví. Pokud s ním však naopak budete mluvit bez úcty, bude také neúctu projevovat vám. Celý náš život je reakce, odraz a odezva.

Chcete-li dosáhnout dobrých výsledků, měli byste vést dobrý život. Pokud tvrdě pracujete a dobře studujete, zajistíte si prvenství. Když ale dobře nestudujete, jak můžete dostat dobré známky? Nestudujete-li dobře a přesto dostáváte dobré známky, mohou lidé pochybovat, jestli jste svou zkoušku neopsali. Vaše svědomí je vám svědkem, že jste dostali dobré známky, protože jste napsali zkoušku dobře. Konejte tedy dobré a prožívejte dobrotu. Jen tehdy se váš život coby život lidské bytosti stane smysluplným. Žijte svůj život jako lidská bytost.

Nemusíte se k Bohu modlit o ochranu. Vaše dobrota vás ochrání. Ta je v životě vaší skutečnou oporou. *Manasuku manasu sákši* (mysl je svědkem myslí). Nepotřebujeme žádného jiného svědka. Právníci říkají: „Svědék, svědek, svědek.“ Ale jaký je to druh svědka? Ne vždy pravdivý. Naším pravým svědkem je jediné naše mysl. Měli bychom jednat správným způsobem, ať pro vydělávání peněz nebo pro rozvíjení ctností. Měli bychom vykonávat pouze takové činy, které jsou přijatelné pro naše svědomí. Sebeuspokojení je velice důležité. Jen když ho máme, můžeme se obětovat.

Studenti!

Už od tohoto věku byste měli rozvíjet dobré pocity. To je pravé vzdělání. Čtení rozsáhlých knih bez rozvíjení dobrých citů je zbytečné. Je mnoho studentů, kteří vypadají, že se celou dobu učí. Ale nikdo neví, co skutečně studují. Měli byste něco studovat, až když víte, že je to pro vás dobré. Neměli byste číst takové knihy, které vás učí jít cestou proti lidskosti. Vy všichni jste studenti. Vaším jediným úkolem je tudíž získat vzdělání. Ale jaký druh vzdělání? *Átmavidju* (vzdělání vlastního Já). Měli byste studovat pro vlastní uspokojení.

Někteří studenti studují ve dne v noci. Nikdo však neví, co studují. Mají velké knihy a v nich skrývají brakovou literaturu a čtou ji. Jejich rodiče jsou šťastní, myslí si: „Naše dítě čte Mahábháratu!“ Neměli byste sahat k takovým zhoubným praktikám. Když budete jednat tímto způsobem, ztratíte úctu ve společnosti. Nejen to, samotný váš život bude zničen.

Ze všeho nejdříve by měli studenti ovládat svůj hněv. Potom by měli rozvíjet trpělivost. A dále, měli by být vždy klidní. Jen když jste klidní, můžete pochopit skutečný význam toho, co studujete. V tomto věku mají studenti svaté srdce.

Nabídněte své čisté srdce Bohu. Nemůžete potěšit každého na tomto světě, ale musíte potěšit Boha. Když vrátíte peníze, které vám někdo dal, bude dotyčný spokojený. Neměli byste mu ale vracet jen peníze, měli byste mu dát také lásku. Měli byste opatrovat vděčnost ve svém srdci. Pouze tehdy můžete říci, že jste splatili svůj dluh.

Každý chce štěstí. Kde je však štěstí? „*Hari bhadžana biná sukha šánti nahím*“ (bez zpívání božího jména nemůže být žádné štěstí a mír). Proto Guru Nának zavedl praxi společného zpívání. Když o boží slávě zpívá mnoho lidí společně, alespoň několik z nich je schopno zaměřit svou mysl na Boha a dosáhnout sebeuspokojení. Někteří lidé mohou při *bhadžanech* podřimovat, zatímco mysl dalších se bude potulovat sem tam. Ale mysl nejméně jednoho člověka bude zaměřena na Boha. Společné zpívání *bhadžanů* je tedy velmi dobré. Naplní vaše srdce blažeností.

Včera bylo Šivarátri. Šivarátri znamená příznivou noc, noc pro rozvíjení ctností. Den a noc přicházejí jeden za druhým. Ale všechny noci nejsou Šivarátri. Noc, v níž recitujete boží jméno, je skutečné Šivarátri. To je noc, která vám přináší přízeň. Proto byste měli ve svém srdci rozvíjet dobré pocity alespoň o Šivarátri.

U příležitosti svátku Šivarátri, v Prašánti Nilajam dne 7. března 2008